

[Bolligministeren]

Vi gennemførte det, oven i købet i overensstemmelse med Nationalbanken, og konsekvenserne – hvis hr. Jørgen Estrup vil høre efter svaret på det spørgsmål, han stillede – vil man kunne se beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget.

Konsekvenserne har været begrænsede, og derfor tager vi nu det næste skridt. Det gav ikke anledning til den store forbrugsudvikling, som nogle dengang frygtede. Alle forudså i foråret, som hr. Jørgen Estrup og andre ved, at man i dette efterår ville komme ind i en positiv konjunkturudvikling, en vækststudvikling i det danske samfund; men efter EF-afstemningen den 2. juni, efter den internationale afmatning og efter den valutariske udvikling, der har fundet sted, er dette vækstboom skubbet – forhåbentlig kun nogle måneder, men måske væsentligt længere – ud i fremtiden.

Det er i hvert fald en af forklaringerne. Vi står nu i en situation, hvor jeg er helt enig med hr. Jørgen Estrup i, at det gælder om at gøre, hvad der overhovedet kan gøres for at sikre beskæftigelsen i dette land. De erfaringer, som vi har gjort – ganske vist kun gennem få måneder – viser jo, at de lån, som blev optaget efter den liberalisering, der fandt sted i foråret, først og fremmest blev brugt til at omlægge lån og dermed redde folk fra tvangsauktioner eller ud af en økonomisk vanskelig situation, og dernæst gik de til investeringer.

De undersøgelser, der er lavet af forskellige medier, hvor man har spurgt, hvad det ville betyde, hvis man gik videre med en sådan liberalisering, viser præcis det samme. Disse undersøgelser viser klart, at langt størstedelen vil bruge denne nye mulighed enten til at redde sig fra en vanskelig økonomisk situation ved at omlægge nogle lån eller til at investere i forbedring af deres bolig.

Jeg vil gerne sige, at den økonomiske situation historisk set er usædvanlig. Den private sektors opsparring er nu større end nogen sinde før. Opsparingsoverskuddet, dvs. det beløb, hvormed den private opsparring overstiger erhvervs- og boliginvesteringerne, udgør nu omkring 45 mia. kr., svarende til 5-6 pct. af bruttonationalproduktet. Der er tegn på, at tidligere tiders underskud er erstattet af et strukturelt opsparringsoverskud. Som følge af den lave vækst er ledigheden steget til omkring 11 pct. Den afgørende restriktion for mulighederne

for at lempe den økonomiske politik er ikke betalingsbalancen, men underskuddet på statsfinanserne. Dette underskud har været stort i de seneste år, det ved vi alle sammen. Statsgælden, målt i procent af bruttonationalproduktet, er steget hvert eneste år. Som følge af internationaliseringen og fastkurspolitikken er det danske renteniveau grundlæggende bestemt af internationale forhold, herunder ikke mindst renten i Tyskland – og her ved vi jo, hvordan det er gået i sommerens løb.

En lavere rente ville ellers være yderst hensigtsmæssig i den situation, vi er i nu. Efterspørgslen trænger i høj grad til det. I modsætning til ved en finanspolitisk lempelse ville vi ved en lavere rente samtidig få en forbedring af de offentlige finanser. Derfor bør der gennemføres økonomisk-politiske initiativer, som i praksis virker på samme måde som en lavere rente, dvs. forøger beskæftigelsen uden negative konsekvenser for de offentlige finanser. Og det er lige præcis det, vi gør med dette forslag.

Jeg vil gerne understrege, at de lempelser, der ligger i dette forslag, efter min allerbedste opfattelse vil være fornuftige og hensigtsmæssige. Som jeg indledte med at sige, har jeg hele tiden været af den opfattelse, at det er kolossalt farligt at spille for hurtigt ud med for lange skridt, og det er grunden til den trinvise liberalisering, som dette også er udtryk for.

Nu mener vi, at det er forsvarligt at tage dette skridt. Det er også nødvendigt. Det vil bidrage til øget beskæftigelse og omsætning i samfundet uden at have de negative statsfinansielle konsekvenser, som andre tiltag ville få. Jeg kan i øvrigt sige, at dette initiativ også er i overensstemmelse med Nationalbankens synspunkt. Nationalbanken finder, at det er rigtigt at gøre dette.

Jeg kunne naturligvis gå dybere ind i besvarelsen af en lang række andre spørgsmål, men når jeg har koncentreret mig om dette hovedsynspunkt, er det selvfølgelig, fordi en række af ordførerne har været inde på lige præcis dette emne.

Hr. Jørgen Petersen var lidt tøvende, lidt tvivlende over for, om dette også vil føre til færre tvangsauktioner. Jeg kan sige, at med de erfaringer, vi allerede nu har kunnet indhente, tyder alt på, at den ændring, der foregik i foråret, altså for knap 6 måneder siden – vi kan også regne det om til 15 arbejdsdage i Folke-